

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2002 M. GEGUŽĖS 28 D. NUTARIMO NR. IX-907 „DĖL NACIONALINIO SAUGUMO STRATEGIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Pasiūlymų ir pastabų pateikusi institucija	Pasiūlymai, pastabos	Žyma apie priimtas ir nepriimtas pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (2025-11-20, Nr. 10-3757)	Papildyti 11.4 p. ir jį išdėstyti taip: „11.4. ekonominis saugumas ir atsparumas. Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti būtina atvirumo principu grindžiama rinkos ekonomika ir prekyba, atsparios priešišku valstybių įtakoms ir strateginėms priklausomybėms nuo jų. Lietuvos Respublika siekia išvengti priklausomybių nuo autoritarinių režimų, užkardyti netiesioginį Rusijos Federacijos karo prieš Ukrainą finansavimą, stiprinti strateginių sektorių ir tiekimo grandinių atsparumą, atsižvelgdama į taisyklėmis ir demokratinėmis vertybėmis grindžiamą tarptautinę tvarką. Strateginės diversifikacijos, investicijų apsaugos, tarptautinių vertės ir tiekimo grandinių patikimumo, ypatingos svarbos infrastruktūros plėtros ir apsaugos, energetinės nepriklausomybės, infrastruktūros jungčių ir sistemų pertvarkos ir nuoseklios integracijos į Vakarų Europos sistemas, žemės ūkio ir maisto, technologijų skatinimo ir apsaugos, prekybos, pramonės ir inovacijų politikos nuoseklumo užtikrinimas bei saugių ir patikimų tarptautinių partnerystių skatinimas prisideda prie ilgalaikio valstybės ekonominio saugumo ir atsparumo. Atspari sveikatos sistema prisideda prie bendro nacionalinio saugumo ir ilgalaikio valstybės atsparumo. Siekiant apsaugoti gyventojų sveikatą ir užtikrinti saugias ir kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, būtina nuosekliai stiprinti sveikatos priežiūros sistemos materialinius ir žmogiškuosius išteklius; “	Neatsižvelgta: siūloma papildoma nuostata nesusijusi su ekonominiu saugumu ir atsparumu, be to, sveikatos paslaugų teikimo svarba šalies nacionaliniam saugumui bus atspindėta atitinkamai papildžius 11.2 p., tai suponuos, kad sveikatos priežiūros paslaugų teikimo užtikrinimas apima šių paslaugų saugumą ir kokybiškumą bei joms tekti reikalingų materialinių ir žmogiškųjų išteklių stiprinimą.
	Papildyti 22 p. ir jį išdėstyti taip: „22. Baltarusijos atominės elektrinės Astrave statybas, fizinį paleidimą ir eksploatavimo pradžią lydėję nesklandumai, atsakingų Baltarusijos Respublikos institucijų nenoras bendradarbiauti užtikrinant elektrinės saugumą bei neatsakingas požiūris į branduolinę saugą sukuria prielaidas rimtam branduoliniam incidentui. Todėl Baltarusijos atominės elektrinės Astrave eksploatavimas ir tolesnis neatsakingas branduolinės energetikos vystymas Baltarusijos Respublikoje yra grėsmė Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, aplinkai ir visuomenės sveikatai ir sveikatos sistemos ištekliams , reikalauja papildomų išteklių pasirengti galimų grėsmių valdymui ir kelia neigiamo poveikio aplinkai riziką, kuris daro įtaką ir visuomenės sveikatos būklei ir sveikatos priežiūros sistemai. “	Neatsižvelgta: į 22 p. jau įtraukta nuostata dėl grėsmės visuomenės sveikatai yra pakankama sveikatos srities atžvilgiu. Priešingu atveju siūlomi papildymai neproporcingai išryškintų sveikatos sritį kitų sričių atžvilgiu Baltarusijos atominės energetikos vystymo kontekste.
	Papildyti 38.2 p. „užtikrinti valstybės ekonominį saugumą ir atsparumą“ nauju 38.2.13 p.:	Neatsižvelgta: siūloma papildoma nuostata nesusijusi su ekonominio saugumo ir atsparumo vystymu, o su pasirengimo civilinei gynybai,

	„38.2.13. Stiprinant sveikatos sistemos atsparumą, pritaikyti sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūrą ekstremaliosioms situacijoms, krizėms ir karo grėsmėms bei stiprinti sveikatos sektoriaus specialistų kompetencijas, tam skiriant reikiamą finansavimą;“	mobilizacijos sistemos plėtros, dalyvavimo valstybės gynyboje nekarinėmis priemonėmis bei valstybės pasirengimo valdyti krizes ir ekstremaliasias situacijas stiprinimo uždaviniais, kurie atspindėti 36.1–36.4 p., <i>inter alia</i> apimančiais ir sveikatos sistemą.
Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (2025-11-18, Nr. 1D-5116)	Siekiant sudaryti prielaidas sklandžiam civilinės gynybos instituto vystymui Lietuvos nacionalinėje teisės sistemoje (toks uždavinys keliamas 36.1 p.), tikslintinas 35 p. trečiasis sakiny, visų pirma apibrėžiant civilinės gynybos vietą teisinėje sistemoje, taip pat akcentuojant visuomenės apsaugą, kaip kertinį jos elementą. Siūlytina aptariamą nuostatą dėstyti taip: „Civilinė gynyba, esanti sudėtine krizių valdymo ir civilinės saugos sistemos dalimi, suprantama kaip sistemingas visų institucijų ir visuomenės pasirengimas reaguoti į įvairaus pobūdžio grėsmes, pagrindinį dėmesį skiriant visuomenės apsaugos užtikrinimui, taip pat civilinių pajėgumų, skirtų visuomenės saugumui, gyvybiškai svarbių valstybės ir visuomenės funkcijų tęstinumui užtikrinti ir prisidėti prie šalies saugumo ir gynybos, sukūrimui, taip užtikrinant pasirengimą veikti mobilizacijos ir karo metu.“	Neatsižvelgta: atsižvelgiant į iškiliusias konceptualias diskusijas dėl civilinės gynybos vietos ir turinio, Nacionalinio saugumo strategijos (toliau – NSS) projekte šiuo metu siūlytina atsisakyti civilinės gynybos sąvokos bei civilinės gynybos teisinio instituto nustatymo ir palikti civilinės gynybos koncepcijos išgryninimo uždavinį, nes aiškos ir suderintos civilinės gynybos koncepcijos parengimas yra būtina sąlyga civilinės gynybos teisiniam institutui sukurti. Atsižvelgiant į šias priežastis, NSS projekte atitinkamai patikslinti 35, 36 ir 36.1 p. Siūlomas nuostatos papildymas dėl visuomenės apsaugos užtikrinimo neįtrauktas, nes dubliuoja 35 p. jau įtvirtintą civilinių pajėgumų, skirtų visuomenės saugumui užtikrinti, sukūrimo svarbą.
	Krizių valdymo ir civilinės saugos srityje savivalda (savivaldybių institucijos) yra pirmoji reagavimo grandis, tačiau ji neatspindėta 36.1, 36.4 ir 36.4.2 p. Siūlome atitinkamai tobulinti šiuos papunkčius	Atsižvelgta iš dalies: 36.1 ir 36.4.2 p. įtrauktos atitinkamos nuostatos dėl savivaldybių institucijų, tačiau 36.4 p. nurodytas visos valstybės, o ne valstybės institucijų pasirengimas, todėl papildyti šį papunktį įtraukiant savivaldybių institucijas nėra tikslinga.
	Siūlome patikslinti 36.4.2 p. – išbraukti žodį „siekiant“ – tokiu būdu bus sukurtas loginis nuoseklumas, dėstant, kad institucijų gebėjimai ir pajėgumai turi būti skirti perspėjimui, o ne siekiamas tą daryti	Neatsižvelgta: žodis „siekiant“ nurodo valstybės ir savivaldybių institucijų gebėjimų ir pajėgumų veikti krizių ir ekstremaliųjų situacijų tikslus: perspėjimą ir apsaugą nuo aktualių grėsmių, hibridinių grėsmių atrėmimą, fizinės apsaugos užtikrinimą.
	Siūlome koreguoti 36.5 p. – akcentuoti hibridines grėsmes, o ne įprastus sienos pažeidimus ir įprastą nelegalią migraciją bei neišskirti teritorinės jūros iš kitų pasienio ruožų, pvz., pasienio vandenų. Atitinkamai siūlome šį papunktį išdėstyti taip: „36.5. stiprinti ES ir NATO išorės sienos apsaugą, įgyvendinant Baltijos gynybos liniją, bendradarbiaujant su partnerėmis, užtikrinti reikiamus išteklius ir priemones visapusiškai išorės sienos apsaugos stiprinimui, įskaitant oro erdvę, ir teritorinę jūrą bei apsaugos pagal įstatymais nustatytą kompetenciją stiprinimui bei, kur įmanoma, išsaugant natūralias gamtines kliūtis, užtikrinti pasirengimą veiksmingai reaguoti į galimus valstybės sienos pažeidimus, įskaitant nelegalią migraciją galimas hibridines grėsmes“	Atsižvelgta iš dalies: NSS nuostatose netikslinga referuoti į įstatymu institucijoms nustatytas kompetencijas, nes kiekviena institucija, įgyvendindama NSS, turi veikti pagal savo kompetenciją. Be to, atsižvelgiant į kenkėjišką Rusijos Federacijos veiklą Baltijos jūroje, šiame papunktyje tikslinga labiau akcentuoti teritorinę jūrą.